

Finanțat de
Uniunea Europeană

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ODA

ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIALITĂȚII

ODA | Femei

GHID DE APLICARE

la Programul de Susținere a Antreprenoriatului Feminin

Cuprins

Glosar de termeni	3
Repere generale	5
Criterii, condiții și domenii de eligibilitate și conformitate	6
Ce finanțează programul	10
Ce nu finanțează programul	12
Obținerea de suport financiar nerambursabil	13
Implementarea proiectului investitional	16
Monitorizarea	18
Dispoziții finale	19
Date de contact	19

Glosar de termeni

arhivare

activitate de înregistrare și păstrare a dosarelor în cadrul unei arhive conform prevederilor legislației în vigoare;

afiliere economică

grup de întreprinderi afiliate ale căror praguri financiare și de salariați depășesc plafoanele articolului 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;

antreprenoriatul feminin

activitatea de inițiere și/sau gestionare și dezvoltare a unei afaceri de către femei în vederea obținerii de profit și creșterii economice;

antreprenoare

femeie care inițiază și/sau organizează, gestionează și dezvoltă afaceri;

antreprenoare debutantă

femeie care desfășoară pentru prima dată activitate antreprenorială și/sau nu deține controlul sau o cotă parte de cel puțin 51 % dintr-o întreprindere care a înregistrat activitate economică pe o perioadă mai mare de 24 luni;

beneficiară

solicitantă care a trecut procesul de evaluare pre-finanțare și i-a fost aprobat spre acordare suport financiar nerambursabil;

conducerea I.P. ODA

directorul sau directorul adjunct desemnat al I.P. ODA;

conflict de interese

utilizarea de către beneficiare/solicitante ale Programului a calității de fondatoare / administratoare al întreprinderii în folos propriu sau al persoanelor afiliate (soț / soție, copil, concubin / concubină, părinte, frate / soră, bunic / bunică, nepot / nepoată, unchi / mătușă, cumnat / cumnată, socru / soacră, ginere / noră), în scopul aranjării tranzacțiilor fictive cu beneficiarele Programului pentru justificarea efectuării investiției din contul suportului financiar nerambursabil sau al contribuției proprii;

dosar de finanțare

set de acte numerotat care conține toate documentele remise de o solicitantă în vederea obținerii suportului financiar nerambursabil;

e-comerț

susținere financiară adițională suportului financiar nerambursabil acordat în cadrul programului, utilizată pentru realizarea procesului de cumpărare și vânzare a produselor prin mijloace electronice, cum ar fi prin aplicații mobile și internet.

evaluare pre-finanțare

ansamblul de măsuri realizate în vederea aprecierii corespunderii solicitantelor și a proiectelor investiționale cu obiectivele/prioritățile Programului, eficacitatea implementării acestora, capacitatea de atingere a indicatorilor de rezultat și a celor de impact prevăzuți de Program, precum și identificarea eventualelor riscuri ce pot apărea în procesul implementării proiectului

investițional;

evaluare post-finanțare

ansamblul de măsuri realizate în vederea măsurării atingerii indicatorilor de rezultat ai Programului, precum și determinării impactului asupra mediului economic în ansamblu;

imobilizări corporale

active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității, transmise în exploatare, valoarea unitară a cărora depășește plafonul valoric prevăzut de legislația fiscală sau pragul de semnificație stabilit de entitate în politicile contabile;

imobilizări necorporale

imobilizări nemonetare care nu îmbracă o formă materială, identificabile și controlabile de entitate ce sunt transmise în exploatare sub formă de concesiuni, licențe și mărci; drepturi de autor și titluri de protecție; programe informatice și alte imobilizări necorporale (website-uri, modele, proiecte, drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale etc.).

indicatori de rezultat

indicatori prin intermediul cărora se măsoară progresul implementării Programului, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ;

indicatori de impact

indicatori prin intermediul cărora se măsoară contribuția și influența pe care atât Programul, cât și beneficiarele o au asupra economiei în ansamblu;

întreprinderi afiliate

întreprinderi care formează un grup prin controlul direct sau indirect a majorității drepturilor de vot (inclusiv prin intermediul unei întreprinderi sau unei ori mai multor persoane fizice) sau prin capacitatea de a exercita o influență dominantă asupra unei întreprinderi;

întreprindere în dezvoltare

întreprindere, care la momentul depunerii dosarului pentru solicitarea suportului financiar nerambursabil activează de mai mult de 24 luni din data înregistrării întreprinderii și care înregistrează valori pozitive a

capitalului propriu în ultimul an de gestiune și nu se află în situația de incapacitate de plată, reflectată în situațiile financiare prezentate Biroului Național de Statistică / darea de seamă fiscală unificată prezentată la Serviciul Fiscal de Stat, pentru ultimii doi ani de activitate;

modificare substanțială a contractului de finanțare / proiectului investițional

acțiune ce presupune modificarea scopului sau a mai mult de 50 % din valoarea proiectului investițional care este condiționată de înlocuirea / excluderea articolelor de investiții ori micșorarea contribuției proprii a beneficiarei și / sau a suportului financiar nerambursabil;

monitorizare

ansamblul de măsuri realizate în vederea asigurării conformității implementării proiectului investițional, respectării prevederilor contractuale și reducerii riscurilor de utilizare neconformă a mijloacelor financiare acordate beneficiarei;

organizații de suport în afaceri

incubatoare de afaceri, centre de inovare, parcuri tehnico-științifice și IT, alți actori cheie de susținere a dezvoltării mediului de afaceri;

proiect investițional

intenție de afacere care presupune alocarea de mijloace financiare pentru procurarea unor bunuri sau prestarea unor servicii conform unui plan bine stabilit;

solicitantă

agent economic/ persoană fizică care a depus Formularul de aplicare la Program, conform prevederilor Manualului operațional;

subdiviziune responsabilă

subdiviziune din cadrul I.P. ODA căreia i se pune în sarcină realizarea anumitor componente și activități în procesul de implementare a Programului;

suport financiar nerambursabil

finanțare sub formă de grant acordată beneficiarelor în cadrul Programului pentru realizarea proiectului investițional.

Repere generale

Acest ghid este destinat femeilor care planifică înființarea unei afaceri sau care dețin și gestionează o întreprindere definită în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția întreprinderilor de stat și municipale.

Obiectivul general al Programului este dezvoltarea antreprenorialului feminin prin sporirea numărului de femei antreprenoare și îmbunătățirea performanțelor economice întreprinderilor micro, mici și mijlocii conduse de femei.

Implementarea Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin se pune în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

Obiective specifice ale Programului sunt:

- Facilitarea creării și dezvoltării întreprinderilor începătoare fondate și gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de până la 200.000 MDL;
- Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor în dezvoltare și creștere gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de până la 600.000 MDL;
- susținerea activităților în domeniul comerțului electronic a întreprinderilor gestionate de femei prin acordarea unui suport financiar nerambursabil condiționat în valoare de maxim 50.000 MDL;
- Îmbunătățirea abilităților manageriale a antreprenoarelor prin facilitarea accesului la informație, instruire, consultanță și mentorat;
- sporirea nivelului de conștientizare și furnizarea informației relevante cu privire la oportunitățile și contribuția femeilor antreprenoare în dezvoltarea economică.

Criterii, condiții și domenii de eligibilitate și conformitate

Participante în cadrul Programului de susținere a antreprenoriatului feminin pot fi:

1) femeie care planifică înființarea unei afaceri sau care deține și gestionează o întreprindere definită în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția întreprinderilor de stat și municipale.

2) întreprindere în care femeia este fondatoare, în cazul întreprinderii cu statut de persoană fizică, sau membră, în cazul întreprinderii cu statut de persoană juridică, în care deține o cotă parte de cel puțin 51 % (inclusiv, cumulativ cu alte femei membre) și anume:

- este administrată de femei;
- are capital social integral privat;
- dispune, după caz, de acte permissive necesare pentru desfășurarea activității;
- nu are datorii la bugetul public național;
- nu se află în reorganizare, procedură de lichidare, executare silită, procedură de insolvență sau suspendare temporară a activității;
- nu este afiliată într-un grup de întreprinderi al cărui număr de angajați și venituri din vânzări sau active totale deținute cumulativ depășesc criteriile IMM definite în conformitate cu prevederile art. 4 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Este eligibilă pentru participare la măsura 1, suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante, solicitanta care:

- nu a beneficiat anterior de suport în cadrul altor programe destinate inițierii unei afaceri, implementate de către IP ODA, și deține cunoștințe în domeniul antreprenorial confirmate prin experiența antreprenorială a solicitantei sau certificate de absolvire a cursurilor de instruire relevante (inițierea afacerilor, înțelegerea financiară, marketing și vânzări, etc) cu durată minimă de 5 zile; certificat de formare în domeniul antreprenoriatului, obținut în cadrul programelor de start în business implementate de către IP ODA, eliberat nu mai târziu de trei ani la momentul aplicării la măsura 1 a prezentului Program; alte acte confirmative.
- deține o întreprindere definită conform art. 4 din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care nu a înregistrat activitate economică pe o perioadă mai mare de 24 luni sau este persoană fizică care intenționează să constituie o întreprindere în termen de o lună de la data aprobării proiectului investițional.
- este antreprenoare debutantă, conform definiției prezentului Program.

Este eligibilă pentru participare la măsura 2, suport financiar nerambursabil pentru afacerile în dezvoltare, compania care:

- la momentul depunerii dosarului pentru solicitarea suportului financiar nerambursabil activează de mai mult de 24 luni din data înregistrării întreprinderii și care înregistrează valori pozitive a capitalului propriu în ultimul an de gestiune și nu se află în situația de incapacitate de plată, reflectată în situațiile financiare prezentate Biroului Național de Statistică /darea de seamă fiscală unificată prezentată la Serviciul Fiscal de Stat, pentru ultimii doi ani de activitate.
- intenționează să-și extindă activitatea economică prin majorarea capacității de producere, diversificarea produselor, extinderea pe noi piețe de desfacere;

** Solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 2 a Programului nu este condiționată de solicitarea suportului financiar nerambursabil din cadrul măsurii 1.*

Prioritate în cadrul Programului se acordă antreprenoarelor care dezvoltă afaceri în următoarele domenii:

- 1) **Industria STEM:** Susținerea femeilor antreprenoare în domeniul STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică)
- 2) **Economia asistenței:** Susținerea femeilor antreprenoare în economia asistenței, care include servicii educaționale, servicii de îngrijire și de curățenie, precum și alimentația publică,
- 3) **Servicii de consultanță și suport în afaceri:** Susținerea femeilor antreprenoare în domeniul serviciilor de consultanță și suport în afaceri pentru a îmbunătăți abilitățile manageriale și de conducere, ceea ce contribuie la creșterea durabilă a afacerilor și la dezvoltarea competențelor antreprenoarelor.

Suportul financiar nerambursabil (grant) este acordat în următoarele condiții:

1. Măsura 1 - Suport financiar nerambursabil pentru antreprenoarele debutante - valoarea maximă a finanțării nerambursabile va constitui **200.000 MDL**, Contribuția beneficiarei va varia în dependența de criteriu de prioritate, astfel:

- pentru antreprenoare debutante aceasta va constitui minim **20%** din suma proiectului investițional;
- în cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri în domeniile prioritare contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim **15%** din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional;
- pentru beneficiarele, care fac parte din categoria persoanelor cu dizabilități, contribuția proprie va constitui minim **5%** din suma proiectului investițional;
- adițional, antreprenoarele pot solicita suportul financiar nerambursabil din „**pachetul e-comerț**” în valoare de maxim **30.000 MDL** pentru investiții aferente comerțului electronic. Accesarea „pachetului e-comerț” nu solicită co-finanțarea beneficiarei și nu reprezintă condiție obligatorie la accesarea suportului financiar al măsurii 1.

2. Măsura 2 - Suport financiar nerambursabil pentru companiile în dezvoltare - valoarea maximă a finanțării nerambursabile nu va depăși **600.000 MDL**. Contribuția întreprinderii-beneficiare va varia în dependența de criteriul de prioritate, astfel:

- în cazul companiilor în dezvoltare, acesta va constitui minim **30%** din suma proiectului investițional;
- în cazul întreprinderilor ce dezvoltă afaceri în domeniile prioritare, contribuția întreprinderii-beneficiare va constitui minim **25%** din suma cheltuielilor eligibile a proiectului investițional;

- adițional, întreprinderile pot solicita suportul financiar nerambursabil din „**pachetul e-comerț**” în valoare de maxim **50.000 MDL** pentru investiții aferente comerțului electronic. Accesarea „pachetului e-comerț” nu solicită cofinanțarea beneficiarei și nu este obligatorie la accesarea suportului financiar al măsurii 2.

Contribuția proprie - Întreprinderile eligibile pentru Program, care nu dispun de suficiente resurse financiare proprii pentru co-finanțarea proiectului aprobat vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare. În acest sens, întreprinderile pot beneficia, după caz, de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare al creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în baza Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 709/2022 și/sau de instrumente de finanțare oferite din mijloacele

financiare ale Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei (FACEM), în baza Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023.

Întreprinderile conduse de femei, care se află la etapa de dezvoltare și creștere a afacerii, vor putea beneficia de produsul de creditare dedicat susținerii antreprenoriatului feminin oferit din cadrul resurselor Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei (FACEM), în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/202

Activitățile de finanțare în cadrul Programului constituie o schemă de ajutor de minimis și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenumului Consiliului Concurenței nr. 01/2020.

Activitățile economice eligibile în cadrul Programului de Susținere a Antreprenoriatului Feminin

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform CAEM 2*)
1	B. Industria extractivă	0811 - 0899
2	C. Industria prelucrătoare	1011 - 3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211
3	D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	3511 - 3530
4	E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3600 - 3900
5	F. Construcții	4120 - 4399
6	G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	4520
<i>Sunt eligibile la Program, activitățile economice, precum sunt cele de: fragmentare și redistribuire în loturi mici, inclusiv sortarea, calibrarea, ambalarea, reambalarea sau îmbutelierea produselor autohtone, sortarea deșeurilor, tăierea la comanda clientului a metalelor, lemnului, placajelor lemnoase, plăcilor conglomerate, ș.a. și alte activități similare cu cele enumerate, care nu conduc la o versiune modificată a aceluiași produs și sunt clasificate în această secțiune.</i>		
7	H. Transport și depozitare	4910 - 5320
8	I. Activități de cazare și alimentație publică	5510 - 5630
9	J. Informații și comunicații	5811 - 6399
10	M. Activități profesionale, științifice și tehnice	6920 - 7500
11	N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	8110 - 8130
12	P. Învățământ	8510 - 8560
13	Q. Sănătate și asistență socială	8610 - 8899
14	R. Artă, activități de recreere și de agrement	9001 - 9329; excepție: 9200
15	S. Alte activități de servicii	9521 - 9609

Domenii de activitate prioritare în cadrul programului

Domeniu de activitate prioritare	Secțiunea activității economice, clasa activităților economice eligibile (conform CAEM 2*)
1. Industriile STEM: știința, tehnologia, informației, inginerie și matematica	J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII: 62 - Activități de servicii în tehnologia informației 63 - Activități de servicii informatice M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE : 71 - Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică 72 - Cercetare-dezvoltare 74 - Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a.
2. Economia asistenței:	
a. servicii educaționale	P. ÎNVĂȚĂMÂNT – toată secțiunea
b. servicii îngrijire	Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ : 87 - Servicii combinate de îngrijire medicală și asistență socială, cu cazare 88 - Activități de asistență socială, fără cazare M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE: 75 - Activități veterinare - Această diviziune include activități de îngrijire și control al sănătății pentru animalele de fermă sau animalele de companie
c. servicii de curățenie;	N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPT: 81.2 Activități de curățenie Această grupă include activitățile generale de curățenie interioară ale tuturor tipurilor de clădiri, curățenie exterioară a clădirilor, activități specializate de curățenie pentru clădiri sau alte activități de curățenie specializate, curățarea mașinilor industriale, curățarea interiorului cisternelor rutiere și maritime, activități de dezinfectare și deratizare pentru clădiri și mașini industriale, curățarea sticlelor, măturarea străzilor, îndepărtarea zăpezii și a gheții.
d. alimentație publică	I. ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ: 56.1 Restaurante 56.2 Activități de alimentație (catering) pentru evenimente și alte servicii de alimentație 56.3 Baruri și alte activități de servire a băuturilor
3. Servicii de consultanță și suport în afaceri:	M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE: 70.22. Activități de consultanță pentru afaceri și management

Lista costurilor eligibile la pachetul e-comerț

1) procurarea serviciilor/soluțiilor din domeniul tehnologiei informației pentru comerțul electronic pentru următoarele activități: a) consultanță în determinarea și parcurgerea pașilor specifici necesari pentru digitalizare și tranziția companiei la comerțul online, definirea instrumentelor de marketing; b) servicii de elaborare a unui site nou sau actualizarea celui existent, inclusiv cu integrarea sistemelor de plăți online, procurarea unui domen și hosting; c) elaborarea materialelor de vizibilitate și plasarea bannerelor și reclamelor online, cu	prezentarea produselor și/sau a afacerii; d) setarea campaniilor pe social media și google pentru nișa potrivită; e) selectarea, integrarea și ajustarea profilului companiei la platformele de tip Marketplace, care au integrate sistemele de plăți online și elemente logistice (legate de livrare etc.); f) acoperirea parțială a costurilor/cheltuielilor suportate pe platformele electronice de tip Marketplace în procesul de livrare a bunurilor/serviciilor, pentru o perioadă care nu va depăși 12 luni de la data aprobării.

Ce finanțează programul

Resursele financiare acordate sub formă de **suport financiar nerambursabil se utilizează:**

MĂSURA 1

- 1) **imobilizări corporale:** instalații de lucru; utilaje și echipamente; instrumente de lucru; tehnică de calcul; mobilier; alte bunuri (active) ce nu depășesc ca preț unitar plafonul stabilit de SNC privind Imobilizările corporale, dar care fac parte dintr-un set similar și distinct de obiecte ce vor fi utilizate în activitatea operațională o perioadă mai mare de un an (inclusiv servicii de instalare și montare în limita a 30.000,00 lei din proiectul investițional);
Mențiune: Procedura de obținere a imobilizărilor necorporale nu va depăși termenele de implementare a proiectului investițional, prevăzute în contractul de finanțare.
- 2) **imobilizări corporale obținute în baza contractului de antrepriză** care sunt indispensabile în desfășurarea afacerii, precum sunt: piscine, racordare la rețele, sisteme de încălzire / ventilare și alte imobilizări cu destinație specială ce după scopul lor nu pot fi utilizate independent de activitatea întreprinderii și nu pot fi utilizate pentru obținerea de venituri pasive. Sunt eligibile costurile conform devizului de cheltuieli caracteristic acestui tip de contracte;
- 3) **imobilizări necorporale** (a) obținerea certificatelor de calitate; b) obținerea standardelor; c) francize; d) aplicații software; e) licențe și mărci; f) drepturi de autor și titluri de protecție; g) programe informatice; h) website-uri; i) modele industriale și proiecte; j) drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale), în limita a **125.000,00 lei din proiectul investițional.**
- 4) **materii prime și materiale de construcții** necesare dotării și amenajării spațiului, în limita a **30.000,00 lei din proiectul investițional.**
- 5) **servicii de dezvoltare a afacerii** în limita a **30.000,00 lei din proiectul investițional** pentru:
 - a) consultanță și formare profesională – în domeniu de activitate cu care s-a depus la Program;
 - b) marketing și publicitate;
 - c) realizarea activităților de testare a ideii de afaceri;
 - d) mici studii de piață;
 - e) cercetări ale comportamentului consumatorilor;
 - f) instruire în domenii specifice și alte servicii necesare testării ideii.
- 6) **consultanță în planificarea afacerii și accesul la finanțare** aferente proiectului investițional în cadrul prezentului program, inclusiv în perioada de implementare a proiectului investițional - în limita a 10% din valoarea proiectului investițional, dar nu mai mult de **30.000 de lei.**

MĂSURA 2

1) **imobilizări corporale:** instalații de lucru; utilaje și echipamente; instrumente de lucru; tehnică de calcul; mobilier; alte bunuri (active) ce nu depășesc ca preț unitar plafonul stabilit de SNC privind Imobilizările corporale, dar care fac parte dintr-un set similar și distinct de obiecte ce vor fi utilizate în activitatea operațională o perioadă mai mare de un an (inclusiv servicii de instalare și montare în limita a 86.000,00 lei din proiectul investițional);

2) **imobilizări corporale obținute în baza contractului de antrepriză** care sunt indispensabile în desfășurarea afacerii, precum sunt: piscine, racordare la rețele, sisteme de încălzire / ventilare și alte imobilizări cu destinație specială ce după scopul lor nu pot fi utilizate independent de activitatea întreprinderii și nu pot fi utilizate pentru obținerea de venituri pasive. Sunt eligibile costurile conform devizului de cheltuieli caracteristic acestui tip de contracte;

3) **imobilizări necorporale** (a) obținerea certificatelor de calitate; b) obținerea standardelor; c) francize; d) aplicații software; e) licențe și mărci; f) drepturi de autor și titluri de protecție; g) programe informatice; h) website-uri; i) modele industriale și proiecte; j) drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale.), în limita a **425.000,00 lei din proiectul investițional.**

Mențiune: Procedura de obținere a imobilizărilor necorporale nu va depăși termenele de implementare a proiectului investițional, prevăzute în contractul de finanțare.

4) **materii prime și materiale de construcții** necesare dotării și amenajării spațiului, în limita a **86.000,00 lei din proiectul investițional.**

5) **servicii de dezvoltare a afacerii** în limita a **86.000,00 lei** din proiectul investițional pentru:

- a) consultanță și formare profesională – în domeniu de activitate cu care s-a depus la Program;
- b) marketing și publicitate;
- c) studii de piață;
- d) cercetări ale comportamentului consumatorilor;
- e) instruirii în domenii specifice.

6) **consultanță în planificarea afacerii** și accesul la finanțare aferente proiectului investițional în cadrul prezentului program inclusiv în perioada de implementare a proiectului investițional - în limita a 10% din valoarea proiectului investițional, dar nu mai mult de **50.000 de lei.**

Notă:

Proiectul investițional nu poate include doar articole de cheltuieli prevăzute de pct. 4, 5 și 6.

Ce nu finanțează programul

MĂSURA 1/MĂSURA 2

1. plăți pentru acoperirea împrumuturilor și provizioanelor pentru pierderi și datorii;
2. plăți ale dobânzilor datorate și costuri de leasing;
3. plăți ale amenzilor, penalităților financiare;
4. costuri de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe / proiecte de asistență și / sau subvenții de stat;
5. achiziții ale bunurilor / lucrărilor / serviciilor înainte de depunerea formularului de aplicare. Nu sunt eligibile avansurile acordate în mărime ce depășește 50 % din valoarea achiziției și efectuate cu mai mult de 6 (șase) luni înainte de depunerea formularului;
6. diferențe nefavorabile de curs valutar;
7. cheltuieli pentru servicii de transport și procurarea autoturismelor destinate transportului de până la 7 persoane, inclusiv;
8. cheltuieli pentru plățile salariale, servicii contracte de contabilitate, instruire, etc.;
9. taxe și impozite, cu excepția TVA pentru întreprinderi-beneficiare neplătitoare de TVA conform prevederilor Codului Fiscal al RM;
10. achiziționarea echipamentului de mână a doua, cu excepția bunurilor care nu depășesc 10 ani din anul fabricării și au un grad de uzură ce nu depășește 30% și sunt însoțite de declarația vamală (bunul a fost importat) și de raportul de evaluare ce prevede atât gradul de uzură cât și valoarea de piață a bunului;
11. consumabile, servicii de mentinere / întreținere a spațiilor de producere sau celor comerciale;
12. plăți efectuate în numerar;
13. cheltuieli pentru acte permise de stat;
14. servicii de asigurare;
15. aparate de jocuri de noroc;
16. cheltuieli aferente activității cu active virtuale;
17. procurări, costuri de arendă sau locațiune a bunurilor imobile, cu excepția celor specificate la Lista costurilor eligibile – măsura I, pct. 1) „imobilizări corporale inclusiv cele obținute în baza contractului de antrepriză”;
18. achiziționarea tehnicii agricole eligibile pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, enumerată în actele normative aprobate în temeiul Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, cu excepția achiziționării tehnicii agricole de către IMM ce desfășoară activități economice care nu sunt eligibile pentru finanțarea din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Obținerea de suport financiar nerambursabil

Procedura de accesare a suportului financiar nerambursabil, presupune un set de activități ce au drept scop identificarea, selectarea, evaluarea și aprobarea proiectelor investiționale care corespund obiectivelor Programului și criteriilor de eligibilitate prevăzute de acesta.

Aplicarea la Program se realizează prin depunerea online a Formularului de aplicare la Măsura 1 /Măsura 2, conform modelului stabilit de către I.P.ODA semnat cu semnătură electronică calificată de către solicitantă, precum și a setului de acte corespunzător.

Setul de acte va include:

Denumirea documentului	Măsura 1	Măsura 2
Documente obligatorii – se prezintă de toate solicitantele		
Principalii indicatori financiari și economici existenți și planificați – fișier Excel	v	v
Oferte de preț care să conțină specificații tehnice a bunurilor / serviciilor solicitate	v	v
Fișa de selectare a Prestatorului/Furnizorului (partea componenta a fișierului Excel)	v	v
Documente suplimentare – se prezintă de către solicitantele care corespund cerințelor de mai jos		
Acte care confirmă dreptul de utilizare a spațiilor de producție (documente de proprietate; contracte de locațiune / comodat) – pentru solicitantele care desfășoară activitate de producție, în cazul în care acestea sunt deținute la momentul depunerii formularului de aplicare	v	v
Acte ce confirmă experiența antreprenorială a solicitantei; certificate de absolvire a cursurilor de instruire (inițierea afacerilor, inteligență financiară, marketing și vânzări, etc.) cu durata minimă de 5 zile; certificat de formare în domeniul antreprenoriatului, obținut în cadrul programelor de start-up implementate de către I.P. ODA, eliberat nu mai târziu de trei ani la momentul aplicării la măsura 1 a prezentului Program; alte acte ce confirmă experiența antreprenorială a solicitantei.	v	
Licențe și autorizații existente la întreprindere – în cazul în care activitatea operațională a solicitantei presupune obligativitatea deținerii acestora.	v	v
Acte ce confirmă statutul de persoană cu dizabilitate – solicitantele care fac parte din categoria persoanelor cu dizabilități.	v	

I.P. ODA asigură posibilitatea de descărcare online a modelelor de acte, declarații, cereri, note. Depunerea Formularului de aplicare este confirmată prin generarea automată a mesajului de înregistrare la Program. Mesajul de înregistrare va fi expediat la adresa de e-mail a solicitantei.

Examinarea conformității dosarului

Dosarul care întrunește toate cerințele de conformitate și eligibilitate se consideră dosar complet.

Solicitantă este informată prin e-mail privind conformitatea dosarului.

În cazul constatării dosarului incomplet, solicitanta este informată prin e-mail și telefonic despre necesitatea completării acestuia. Din momentul comunicării, solicitanta urmează să completeze datele lipsă și să prezinte actele necesare în maxim 5 zile lucrătoare, în caz contrar dosarul se consideră incomplet și se respinge. Cu argumentele corespunzătoare ale solicitantei expuse în formă scrisă acest termen poate fi extins cu încă maxim 10 zile. Termenul suplimentar acordat pentru completarea dosarului se exclude din termenul prevăzut pentru examinarea conformității și eligibilității dosarului.

Dosarele care nu întrunesc toate cerințele de conformitate și eligibilitate sunt considerate dosare neeligibile și sunt transmise spre arhivare conform procedurii. Solicitantă este informată prin e-mail despre motivul respingerii participării la Program.

Evaluarea pre-finanțare a dosarelor

La etapa de evaluare pre-finanțare se admit doar dosarele complete, și cuprinde:

1. Analiza de conformitate
2. Analiza economico-financiară
3. Analiza proiectului investițional
4. Analiza riscurilor

Procedura de evaluare pre-finanțare are drept scop aprecierea corespunderii solicitantelor și a proiectelor investiționale cu obiectivele/prioritățile Programului, eficacitatea implementării acestora, capacitatea de atingere a indicatorilor de rezultat și a celor de impact prevăzuți de Program, precum și identificarea eventualelor riscuri ce pot apărea în procesul implementării proiectului investițional.

După caz, în procesul de evaluare pre-finanțare a dosarelor, pot fi organizate interviuri sau vizite la locul desfășurării afacerii după cum urmează:

- i. *Interviul, în orice formă* (telefonic, on line sau fizic), are drept scop aprecierea capacității solicitantei de a realiza cu succes proiectul investițional. Concluziile interviului se includ în Raportul de evaluare.
- ii. *Vizita la locul de desfășurare a afacerii* are drept scop confirmarea intenției de realizare a investiției, realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare. Concluziile vizitei respective se includ în Raportul de evaluare.

La etapa de evaluare pre-finanțare a dosarelor, pot fi acceptate doar ajustări la proiectul investițional. La operarea modificărilor în lista articolelor de investiții acestea se confirmă adițional în formă scrisă de către solicitantă. În cazul survenirii unei cereri de modificare care schimbă scopul proiectului investițional, dosarul se respinge cu posibilitatea reluării procedurii de aplicare. Dosarele, care la etapa de evaluare pre-finanțare se retrag de către solicitantă în baza cererii în formă scrisă și semnată, nu se expediază către Comitetul de finanțare și risc.

Termenul de evaluare pre-finanțare a dosarului și pregătirea Raportului de evaluare nu va depăși 2 luni calendaristice din momentul inițierii etapei de evaluare pre-finanțare. În cazul efectuării vizitei în teren, desfășurării interviului, solicitării expertizei tehnice sau prezentarea unor acte suplimentare de către solicitantă, termenul se prelungește cu încă 15 zile lucrătoare.

În vederea diminuării riscurilor valorificării suportului financiar, în cazul în care solicitanta este beneficiară în alte Programe de suport gestionate de I.P. ODA, ori aplică concomitent la câteva Programe, la etapa de evaluare pre-finanțare se va ține cont de gradul de realizare a respectivelor proiecte investiționale și capacitatea financiară a solicitantei. De regulă, se va opta pe aprobarea a noi proiecte investiționale doar după realizarea a cel puțin jumătate din valoarea investiției a celor în derulare. Totodată, cu argumentarea de rigoare, nu se interzice aprobarea concomitentă a mai multor proiecte investiționale.

Dosarele complete în dependență de punctajul acumulat vor fi clasificate în ordine descrescătoare și recomandate Comitetului de finanțare și risc spre aprobarea suportului financiar în limita bugetului alocat pentru Program.

Aprobarea suportului financiar nerambursabil

Comitetul de finanțare și risc al I. P. ODA examinează raportul de evaluare a dosarelor solicitantelor de suport din cadrul Programului și decide cu privire la acceptarea sau respingerea acestora și se consemnează în procesul verbal al ședinței.

În procesul de examinare, Comitetul de finanțare și risc al I.P. ODA va urmări corespunderea proiectelor investiționale cu scopul, obiectivele și cerințele Programului, precum și va ține cont de viabilitatea afacerii, atingerea indicatorilor de rezultat și de impact asupra dezvoltării economice.

- a) În cazul în care vor fi înregistrate mai multe solicitări de acordare a suportului financiar ce vor depăși bugetul alocat, prioritate se va acorda afacerilor, care:
- b) au domeniul de activitate în industriile STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică), economia asistenței (servicii educaționale, servicii de îngrijire și de curățenie, alimentația publică) și servicii de consultanță și suport în afaceri;

- c) au o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică;
- d) au un impact social sporit.

Respingerea suportului financiar nerambursabil

Motivele de respingere a dosarelor:

- a) necoresponderea criteriilor și cerințelor de eligibilitate la Program;
- b) înregistrează restanțe față de bugetul public național în valoare mai mare de 5000,00 lei;
- c) neacumularea punctajului minim necesar, conform grilei de evaluare pre-finanțare;
- d) solicitanta a furnizat acte și declarații evident false care nu corespund realității;
- e) proiectul investițional nu este viabil;
- f) articolele de investiții (atât din contul contribuției proprii, cât și din contul suportului financiar nerambursabil) au fost finanțate sau co-finanțate de alte programe / proiecte de asistență sau nu sunt relevante activității solicitantei;
- g) identificarea eventualelor afilieri ale solicitantei, persoanelor de conducere și fondatorilor, la alte afaceri ale căror praguri financiare și de salariați cumulativ depășesc plafoanele articolului 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;
- h) identificarea deținerii / participării solicitantei, fondatoarei, persoanelor de conducere sau persoanelor afiliate acestora (rude de gradul I) în alte afaceri identice, similare sau conexe cu cea care se aplică la Program, fiind evidentă utilizarea calității de beneficiară a Programului. Se aplică doar pentru Măsura 1;
- i) solicitanta este beneficiară în alte programe de start-up implementate de I.P. ODA;
- j) solicitanta a admis încălcarea contractului de finanțare în cadrul altor programe implementate de I.P. ODA;
- k) dosarul a fost clasat în categoria de risc sporit;
- l) implementarea proiectului investițional nu va asigura realizarea / atingerea indicatorilor de rezultat ai Programului;
- m) există riscul desfășurării activității economice informale;
- n) alte motive întemeiate.

Implementarea proiectului investițional

Perfectarea și încheierea Contractului de finanțare

Contractul de finanțare se semnează de către părți:

1. fie cu semnătură olografă – în două exemplare, dintre care un exemplar se înmânează Beneficiarei, iar celălalt se păstrează la Organizație;
2. fie cu semnătură electronică calificată – în cazul în care părțile contractului de finanțare au convenit încheierea acestuia prin schimb de documente electronice.

Odată cu semnarea contractului de finanțare, va fi semnat și un contract de fidejusiune, conform modelului aprobat de către Directorul I.P. ODA, redactat în conformitate cu art. 1636 – 1648 Cod civil, prin care vor fi garantate obligațiile beneficiarei, rezultate din neexecutarea, sau executarea necorespunzătoare a contractului de finanțare. Semnarea contractului de fidejusiune va condiționa intrarea în vigoare a prevederilor contractului de finanțare, și va fi semnat, de regulă, cu fondatoarea persoanei juridice, beneficiar al finanțării. În cazul în care, indiferent de motive, semnarea contractului de fidejusiune cu fondatoarea nu va fi posibilă, acesta va fi semnat cu administratoarea întreprinderii sau asociații/ membrii companiei beneficiare.

Solicitantă, persoana fizică, a cărei proiect investițional a fost acceptat spre finanțare, este obligată, în termen de 30 de zile calendaristice din momentul aprobării, să constituie o întreprindere și să prezinte, prin e-mail, setul de acte aferente persoanei juridice, în caz contrar finanțarea nerambursabilă nu se acordă.

În cazul în care în actele depuse la aplicarea la Program survin careva modificări, Beneficiara este responsabil de prezentarea actelor respective până la data semnării contractelor de finanțare.

Executarea Contractului de finanțare și realizarea proiectului investițional

După semnarea contractului de finanțare, beneficiara va efectua investiția din contribuția proprie (% conform categoriei atribuite din valoarea proiectului investițional) și va prezenta în termenul indicat în contractul de finanțare documente justificative care confirmă efectuarea investiției.

Acordarea suportului financiar sub formă de grant către beneficiară va fi efectuat în conformitate cu prevederile Manualului Operațional al Programului și al Contractului de finanțare.

Suportul financiar sub formă de grant este transferat direct către beneficiară în două tranșe după cum urmează:

- Prima tranșă, în cuantum de 30 % (Măsura 1) sau 50 % (Măsura 2) din valoarea aprobată a grantului, va fi transferată după semnarea contractului de finanțare;
- A doua tranșă, în cuantum de 70 % (Măsura 1) sau 50 % (Măsura 2) din valoarea aprobată a grantului, va fi transferată după prezentarea setului complet de documente confirmative privind investirea contribuției proprii a beneficiarei, precum și a actelor ce confirmă realizarea investiției din prima tranșă conform contractului de finanțare.

În dependență de specificul tranzacțiilor efectuate pentru implementarea proiectului investițional, setul de documente ce confirmă efectuarea investițiilor din contribuția proprie, precum și utilizarea suportului financiar nerambursabil sunt:

- a) contracte de prestări servicii și / sau de antrepriză;
- b) contracte de vânzare-cumpărare pentru bunurile ce depășesc valoare de 20 mii lei;
- c) facturi fiscale / declarații vamale / facturi invoice;
- d) ordine de plată / extras bancar;
- e) acte de predare-primire a serviciilor / lucrărilor;
- f) rapoarte de evaluare a articolelor de investiții în cazul procurării bunurilor de mână a doua,
- g) livrările obținute urmare accesării serviciilor de dezvoltare a afacerii;
- h) caiet de sarcini în cazul achiziționării serviciilor de IT și dezvoltare software;

- i) alte acte necesare care justifică și argumentează efectuarea investiției.

Nu vor fi acceptate documente confirmative privind efectuarea investiției care:

- a) conțin corectări ori alte erori;
 - b) sunt întocmite cu admiterea conflictelor de interese;
 - c) nu au tangență cu articolele de investiții indicate în contractul de finanțare;
 - d) sunt evident suspect de false.
- Documentele confirmative privind investițiile efectuate, sunt prezentate la adresa de e-mail menționată în contractul de finanțare, scanate și contrasemnate cu semnătură electronică calificată de către Beneficiară, sau la sediul I.P. ODA semnate olograf.

Documentele confirmative expediate prin e-mail urmează a fi însoțite de o Declarație a beneficiarei pe proprie răspundere privind veridicitatea actelor prezentate.

Termenul maxim de implementare a proiectului investițional constituie 6 luni. Termenul de efectuare a investiției poate fi prelungit, doar în baza unei cereri scrise depuse de către Beneficiară.

Modificarea Contractului de finanțare

Contractul de finanțare este obligatoriu pentru părțile semnatare și poate fi modificat (atât în partea ce ține de termen, cât și referitor la alte elemente ale contractului de finanțare) doar prin acordul scris al părților, în baza unei cereri scrise, expediate prealabil către cealaltă parte contractantă.

Monitorizarea

Monitorizare, arhivare și evaluare post-finanțare

Acțiunile de monitorizare încep imediat după realizarea proiectului investițional de către beneficiară, respectiv încetarea procesului de finanțare și prezentarea setului de acte confirmative privind investiția.

Perioada de monitorizare a beneficiarelor de suport financiar durează 24 luni de la data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.

Monitorizarea se realizează în mai multe etape: monitorizare din oficiu, monitorizare post-finanțare și monitorizare finală:

- (i) **Monitorizarea din oficiu** - prevede monitorizarea sistematică a beneficiarelor Programului prin colectarea informației din rapoartele de progres prezentate de beneficiară, cu privire la modul de implementare a proiectelor investiționale, precum și contribuția acestora la atingerea obiectivelor și indicatorilor de rezultat ai Programului. Monitorizarea din oficiu se aplică tuturor beneficiarelor Programului.
- (ii) **Monitorizarea post-finanțare** - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în primele 12 luni ale perioadei de monitorizare și are drept scop confirmarea gradului de realizare a investiției, precum și realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.
- (iii) **Monitorizarea finală** - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în următoarele 6 luni după expirarea perioadei de monitorizare și presupune evaluarea realizării obligațiilor asumate în cadrul contractului de finanțare, inclusiv atingerea indicatorilor de rezultat. Pentru o evaluare cât mai eficientă, monitorizarea finală va include analiza de rapoarte financiare, dări de seamă fiscale, extrase din registru de evidență a persoanelor juridice, precum și alte acte relevante.

Dispoziții finale

În cazul în care bunurile / serviciile, finanțate în cadrul Programului nu sunt folosite conform scopului destinat, precum și în cazul în care acestea sunt vândute, închiriate sau înstrăinate sub orice formă, pe perioada de valabilitate a Contractului semnat de către părți, acesta este rezolvit unilateral de către I.P. ODA, în calitate de autoritate implementatoare a Programului cu recuperarea suportului financiar nerambursabil acordat.

În cazul în care în procesul de monitorizare au fost constatate încălcări ale prevederilor contractului de finanțare și/sau a celor prevăzute în manualul operațional, subdiviziunea responsabilă de monitorizare va propune eventuale soluții sau măsuri corective ce ar trebui adoptate în vederea remedierii situației. Totodată, beneficiarei îi va fi înaintată o Notificare de remediere a abaterilor constatate, cu termene clar stabilite.

Date de contact

str. Albișoara, nr. 38, et. 7,
mun. Chișinău

Tel: /+ 373 22/ 22 57 99

E-mail: info@oda.md

www.oda.md

